

Praktiska Sverige AB
Org. nr 556257-5786

epost@praktiska.se

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn utifrån signal i Praktiska gymnasiet Nacka,
i Nacka kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Praktiska Sverige AB att senast den 15 oktober 2018 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Undervisning och lärande

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna. (3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Kunskaper)

Åtgärder

- Se till att undervisningen innebär ett aktivt lärarstöd för eleverna, så att lärarna ger eleverna stöd, stimulans och handledning.

Extra anpassningar

Skolinspektionen konstaterar att Praktiska Sverige AB inte uppfyller författningsskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5 a § skollagen)

Åtgärder

- Se till att skolan skyndsamt ger eleverna stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om det framkommer att eleverna riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, såvida inte eleverna istället ska ges särskilt stöd.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionen bedömer att eleverna på Praktiska Gymnasiet i Nacka inte ges tillräckligt med aktivt lärarstöd i undervisningen. Elevernas undervisning bedrivs inte i tillräcklig utsträckning under lärares ledning, eftersom undervisningen till största delen består av arbetsplatsförlagd undervisning (APL). Det bristande aktiva lärarstödet innebär en risk för att eleverna inte utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Skolinspektionen bedömer även att Praktiska Gymnasiet i Nacka behöver förbättra arbetet med extra anpassningar så att alla elever ges möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns elever på skolan som inte får de extra anpassningar de behöver. Att inte samtliga elever får de extra anpassningar de behöver, får till följd att elevernas förutsättningar att nå kunskapskraven försvåras.

Föreläggande

Undervisning och lärande

Eleverna ges inte tillräckligt med aktivt lärarstöd i undervisningen

Skolinspektionen bedömer att eleverna inte ges tillräckligt med aktivt lärarstöd i undervisningen. Elevernas undervisning bedrivs inte i tillräcklig utsträckning under lärares ledning eftersom mer än hälften av undervisningen består av arbetsplatsförlagd undervisning (APL). Eleverna som går sitt tredje år är på praktik fyra dagar i veckan och har endast en dag på skolan för teoretiska studier. Detta får till följd att eleverna inte ges tillräckligt med handledning, stöd och stimulans av lärarna, samt inte ges en strukturerad undervisning under lärares ledning. Eftersom eleverna kommer till skolan så sällan, träffar de sällan sina lärare. Det bristande aktiva lärarstödet innebär en risk för att eleverna inte utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Rättslig reglering

I 1 kap. 3 § skollagen anges att med undervisning avses sådana målstyrda processer som under ledning av lärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. I 3 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Av avsnitt 2.1. i läroplanen för gymnasieskolan framgår bland annat att läraren ska stimulera, handleda och stödja eleven.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare framgår att de vill ha mer undervisning förlagd på skolan, då de anser att eleverna behöver få mer teori. Lärare uppger att eleverna inte kan lära sig matematik och svenska när de är ute på praktik. Enligt lärare är eleverna på APL en stor del av skoltiden. En lärare säger att vissa elever är ute på APL hälften av skoltiden. Lärare säger vidare att eleverna behöver mycket repetition, varför de måste börja lektionerna med att gå igenom vad de läste föregående vecka och sedan utgå ifrån det. Det tar, enligt lärare, mycket tid i anspråk. Lärare säger vidare att det är problem med den undervisningstid som de har och att det är mycket praktik även för de elever som inte går lärlingsutbildningen.

Av Skolinspektionens intervjuer med lärare och studie- och yrkesvägledaren framgår att vissa elever bara är inne på skolan en dag i veckan. Studie- och yrkesvägledaren säger i intervju att eleverna som går sitt sista studieår på skolan har "rätt lite undervisningstid på skolan" och "är inne på skolan bara en dag". Lärare säger i intervju att eleverna som går tredje året är på praktik fyra dagar i veckan och har en dag på skolan för teoretiska studier.

Av Skolinspektionens intervjuer med elevhälsan framgår att vissa elever skulle behöva mindre praktik för att hinna med de teoretiska kurserna. Specialpedagogen säger att APL kan stärka elever, men att skolan ibland är lite "låst i den strukturen att eleverna måste ut på APL. Skolan skulle kunna reducera praktiken för att vissa elever ska hinna med matematiken och svenskan."

Av Skolinspektionens elevintervjuer framgår att eleverna efterfrågar mer tid för de teoretiska studierna istället för praktik. En elev säger att det är för mycket praktik och för lite teori. Eleven säger vidare att hen kommer hem sent och måste då sätta sig och plugga. En annan elev säger att det är svårt att hinna i kapp i ämnen. Enligt eleven ska de klara kursen på få lektioner och det går därför åt tid på lov och ledigheter för att klara av skolan. Eleverna säger att det var många elever som inte klarade av det nationella provet i matematik, då de bara hade en lektion i veckan och därför "inte fick ihop det". Eleverna säger vidare att vissa elever har svårt och skulle behöva mer hjälp. Eleverna säger att en lärare har tre kurser samtidigt under ett och samma lektionspass på ett program. En elev säger att vissa elever bara går till praktiken och arbetar med teorin hemma. Vidare säger eleverna att när man är ute på praktik kan man få arbeta mera själv eller göra hemarbete för att hinna med de teoretiska ämnena. Därutöver säger eleverna att nästan alla teoretiska studier är förlagda på utbildningens första år, och att det sedan blir mer och mer praktik. Enligt eleverna är det ämnesteorin en dag i veckan under det tredje året.

Av dokumentationen från huvudmannen framgår att mer än hälften av den totala studietiden består av APL. Skolan har valt att organisera den skolförlagda respektive arbetsplatsförlagda undervisningen, så att ca 40 procent av den totala studietiden är skolförlagda studier och ca 60 procent arbetsplatsförlagda. Av den skolförlagda undervisningen genomförs ca 80 procent under år 1 och 2. Detta framgår av det underlag huvudmannen har skickat till Skolinspektionen före tillsynsbesöket.

Motivering till föreläggande som ingripande

Praktiska Sverige AB uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten vid Praktiska Gymnasiet i Nacka. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Alla elever får inte de extra anpassningar de behöver

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Av Skolinspektionens utredning framgår visserligen att det finns lärare som ger extra anpassningar till eleverna, att elevhälsan arbetar med att utveckla de extra anpassningarna på skolan och att det förekommer att så kallade "F-varningar" diskuteras på mentorssamtal och betygskonferenser. Av utredningen framgår dock även att det finns elever som skulle behöva extra anpassningar, men inte får det. Vidare framgår det av utredningen att elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och får en F-varning, själva måste söka hjälp från lärarna. Det framgår även att elever som inte gör detta inte alltid får det stöd de behöver för att nå kunskapskraven. Att inte samtliga elever får de extra anpassningar de behöver, får till följd att elevernas förutsättningar att nå kunskapskraven försvåras.

Rättslig reglering

I skollagen anges bland annat att om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att eleven inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, såvida inte eleven istället ska ges särskilt stöd.

Av förarbetena kring regleringen av extra anpassningar (prop. 2013/14:160 s. 21) framgår bland annat att extra anpassningar exempelvis är att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier. Det kan t.ex. ske med hjälp av ett särskilt schema över skoldagen, extra tydliga instruktioner eller stöd för att

sätta igång arbetet. Även hjälp med att förstå texter eller extra färdighetsträning inom ramen för den ordinarie undervisningen, såsom lästräning eller matte-stugor, är att anse som extra anpassningar. Till stöd i form av extra anpassningar hör även enstaka specialpedagogiska insatser under en kortare tid, t.ex. två månader. Likaså kan särskilda läromedel eller utrustning i form av t.ex. tidsstöd, dvs. hjälpmedel för att förstå och passa tider, samt digital teknik med anpassade programvaror, som huvudregel anses falla inom ramen för stöd i form av extra anpassningar.

Skolinspektionens utredning

Av Skolinspektionens utredning framgår att det finns skolpersonal som arbetar med att ge eleverna extra anpassningar på skolan. Rektorn säger att en F-varning är en signal till både eleven och rektorn, samt att skolan måste se över vilka extra anpassningar som gjorts och hur dessa utvärderats. Vidare uppger rektorn att F-varningar tas upp till diskussion både i mentorssamtal och på betygskonferenser. Av lärarintervjuer framgår att det finns lärare som i förekommande fall har kontakt med eleverna och förklarar för dem varför de har en F-varning och vad de ska göra för att nå kunskapskraven. Vidare uppger lärarna att specialpedagogen har genomfört lektionsobservationer för att få underlag för en diskussion kring bland annat extra anpassningar. Därutöver framgår det av lärarintervjuer att det finns lärare som arbetar med extra anpassningar för eleverna och har listor över vilka extra anpassningar som ges till elever.

Av Skolinspektionens intervjuer med elever och lärare framgår dock att elever som riskerar att inte nå kunskapskraven måste ta egna initiativ för att få stöd. Av elevintervjuer framgår att elever som får en så kallad "F-varning" själva behöver söka upp lärarna för att få veta varför de har fått en F-varning, vad som brister och vad eleven behöver göra. Elever säger att "om den F-varnade eleven inte söker upp läraren eller sin mentor händer inget, utan det är upp till eleven att ta reda på vad den ska göra för att undvika att få betyget F i en kurs". Vidare säger elever att det är olika hur lärarna hanterar elever som söker upp dem efter en F-varning. Enligt elever förklarar vissa lärare inte så tydligt vad de behöver göra, medan andra lärare endast uppmanar eleverna att "kämpa på". En elev säger att det är svårt när hen pendlar mellan betyget E och F samt då hen inte får den hjälp hen behöver för att kunna klara målen. Elever säger även att vissa elever behöver mycket hjälp i matematik, men att det inte finns hjälp att få. I intervjuer bekräftar lärarna att när en elev fått en F-varning, ska eleven vända sig till sin mentor eller den undervisande läraren och ta reda på vad som krävs av eleven för att få ett godkänt betyg.

Av lärarintervjuer framgår även att det finns elever som skulle behöva extra anpassningar, men inte får det. Lärarna uppger att det finns många elever med funktionsnedsättningar som skulle behöva datorer. Vidare uppger lärarna att många elever har dyslexi och därför skulle behöva program med läshjälp.

Motivering till föreläggande som ingripande

Praktiska Sverige AB uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten vid Praktiska Gymnasiet i Nacka. Praktiska Sverige AB föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

På Skolinspektionens vägnar

2018-06-08

2018-06-08

X Lena Högback

X Linda Wolf

Beslutsfattare
Signerat av: Lena Högback

Föredragande
Signerat av: Linda Wolf

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Praktiska Gymnasiet i Nacka

Bilaga 1: Fakta om Praktiska Gymnasiet i Nacka

Skolinspektionen har den 24 mars 2017 initierat ett ärende utifrån uppgifter som har kommit fram genom dels genom en anonym signal som inkom den 23 mars 2017, dels en anmälan som inkom till myndigheten den 20 april 2017. Enligt uppgiftslämnarna finns brister rörande skolledning och lärares arbetsförhållanden som kan få negativa konsekvenser för elevernas utbildning. Signalerna berör också elevernas förutsättningar att nå målen för utbildningen. Skolenheten besöktes av Skolinspektionen den 20-21 februari 2018. Tillsynen har omfattat områdena undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, samt elevers närvaro.

Praktiska Gymnasiet i Nacka bedriver undervisning inom gymnasieskolans nationella yrkesprogram och inom introduktionsprogrammen. Vid tillsynsbesöket fanns ca 300 elever mottagna i skolan, varav 170 som studerade på ett nationellt yrkesprogram och ca 130 elever på introduktionsprogram.

Skolans måluppfyllelse framgår av Skolverkets statistik (SIRIS). Läsåret 2016/2017 fick 77,3 procent av avgångseleverna en gymnasieexamen, i jämförelse med riket 87,8 procent. Genomsnittliga betygspoängen för elever med examen från ett nationellt yrkesprogram var 12,1, i jämförelse med riket 14,2.